

Klängväxter

Kläng- och klättrväxter är verkligen användbara. Eftersom de växer på höjden spar du markyta samtidigt som du får mycket grönska eller blomning. De lummar in och trollar bort ytor du vill dölja. Det finns sorter för alla lägen från sol till djupaste skugga. En del fäster sig själva men de flesta behöver någon typ av stöd eller uppbindning. De kan klättra på det mesta och vissa kan också fungera som marktäckare.

De flesta trivs i mullrik, väl-dränerad jord. Använd den matjord som finns på plats och förbättra genom att blanda den med till exempel yrkesodlarjord eller en blandning av barkmull och kogödsel.

Nästan alla klängväxter gynnas av nedklippning vid plantering och kraftig nedskärning även andra året. Därefter kan vissa behöva förnyrningsbeskrning när de blivit stora, t ex kaprifol, medan andra får växa vidare i lugn och ro, t ex vildvin.

Kameleontbuske *Actinidia kolomikita*: Höjd 2-4 m. Placeras i sol-halvskugga i mullrik lite fuktig jord. Behöver fästas mot stöd i början. Har skilda han- och honplantor. Hanplantorna odlas för sina dekorativa blad som blir brokiga i vitt och rosa. Honplantorna bildar tillsammans med en hane små släta gröna goda frukter (minikiwi).

Koreansk pipranka *Aristolochia manshuriensis*: Härligt frodig klättrare med stora hjärtformade blad. Trivs i både sol och skugga, bäst i näringsrik jord. Höjd 6-8 m. Gul höstfärg.

Humle *Humulus lupulus*: Snabbväxande och anspråkslös. Höjd 3-5 m. Kan placeras både soligt och skuggigt. Den vissnar ner varje år och börjar om på nytt. Bildar dekorativa blomställningar som liknar kottar.

Guldhumle *Humulus lupulus* 'Aureus': Gulbladig. Sköts som vanlig humle, men undvik direkt starkt solsken, placera hellre i halvskugga.

Klätterhortensia *Hydrangea petiolaris*: Kraftig och vacker växt som klättrar själv med sugfötter. Blommar mycket fint med stora vita flata blomställningar. Kan placeras både i sol och skugga och även användas som Kameleontbuske *Actinidia kolomikita*

marktäckare till exempel i stenparti. Är lite trögstartad men växer sedan kraftigt och kan bli 4-7 m hög. Föredrar torvblandad jord med lågt pH. Planteras i rhododendronjord.

Murgröna *Hedera helix*: Ständigt grön som klättrar själv. Höjd 4-5 m. Placeras helst i halvskugga- skugga men kan också växa soligt om bladen skyddas mot stark vårsol. Härdigaste sorterna 'Woerner' och 'Huldra' är bra marktäckare.

Kaprifol *Lonicera*: Det finns flera arter och sorter med härlig blomning och många med underbar doft. Härdigheten varierar med sorten från 1-3 till 1-5. De växer i allmänhet 3-5 m och trivs företrädesvis i sol-halvskugga. Svensk kaprifol kan också växa i skugga. De uppskattar fukt men är tämligen anspråkslösa och anpassningsbara. Kan bli risiga med åren, klipp då ner till marken på våren och låt nya skott gå upp.

Engelmannsvin *Parthenocissus quinquefolia* 'Engelmannii': Självklättrande och snabbväxande. Får mycket fin höstfärg. Planteras i mullrik jord och kan växa soligt eller skuggigt.

Klättrvildvin *Parthenocissus quinquefolia*: som engelmannsvin men saknar sugfötter och behöver något stöd att klättra på.

Blåregn *Wisteria*: En fantastisk växt som växer kraftigt och blommar med vita eller blå blomklasar om den får rätt förutsättning. Den vill ha varmt, soligt och skyddat och näringsrik väl-dränerad jord. Den måste beskäras regelbundet för att blomma bra. I augusti klipps sidskotten in till 2-4 blad.